

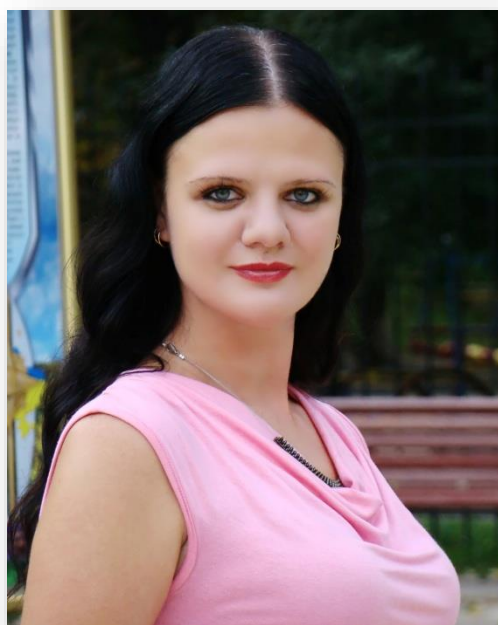
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ
Київський інститут залізничного транспорту
Факультет «Управління залізничним транспортом»
Кафедра «Філософії та історії науки і техніки»

Затверджую

Завідувач кафедри філософії
та історії науки і техніки

В.М. Гамалія

Протокол №1 від 29 серпня 2023 р.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Викладач	Доктор історичних наук, доцент ПИЛИПЧУК Оксана Олегівна
E-mail	oksanapilipchuk78@gmail.com
Навчальна дисципліна	Законодавча база транспорту
Офіційна назва освітньої програми	Транспортні технології (на залізничному транспорті)
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	27 «Транспорт»
Спеціальність	275 «Транспортні технології (на залізничному транспорті)»
Обсяг дисципліни в кредитах ECTS	3

Статус дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Вибіркова
Мета вивчення дисципліни	<p>У складі єдиного народногосподарського комплексу транспорт займає особливе місце і є однією з базових галузей виробництва, що формують інфраструктуру соціально-економічного розвитку держави, та являє собою сполучну ланку при взаємодії різних галузей народного господарства.</p> <p>Тому основною <i>метою</i> навчальної дисципліни “Законодавча база транспорту” є підвищення рівня правової підготовки та формування правової культури майбутнього спеціаліста транспортної галузі.</p> <p><i>Завдання</i> освоєння дисципліни полягають в системному вивченні правового регулювання відносин у сфері транспортного права, вироблення і закріплення професійних компетенцій в обсязі, достатньому для успішної реалізації професійної діяльності, вироблення у студентів здатності до самостійного вивчення та застосування законодавства, що постійно змінюється, а також у формуванні навичок коректного їх застосування у правозастосовчій діяльності.</p>
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у галузі транспорту з використанням теорій та методів сучасної транспортної науки на основі системного підходу та з урахуванням комплексності та невизначеності умов функціонування транспортних систем
Загальні компетентності	<p>ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК05. Навики використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК08. Здатність розробляти та управляти проектами.</p> <p>ЗК12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності	<p>СК6. Здатність організувати взаємодію видів транспорту.</p> <p>СК9. Здатність оцінювати експлуатаційні, техніко-економічні, технологічні, правові, соціальні, та екологічні складові організації перевезень.</p> <p>СК12. Здатність організувати міжнародні перевезення.</p>

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Модуль 1. Загальне законодавство у галузі транспорту

Тема 1. Цивільний кодекс України. Загальні положення.

Підстави виникнення цивільних прав та обов'язків. Загальні положення про фізичну та юридичну особу. Об'єкти цивільних прав. Правочини. Строки та терміни. Право власності. Захист цивільних прав та інтересів.

Тема 2. Цивільний кодекс України. Зобов'язальне право. Перевезення.

Поняття зобов'язання та підстави його виникнення. Виконання зобов'язання. забезпечення виконання зобов'язання. Припинення зобов'язання. Правові наслідки порушення зобов'язання. Загальні положення про договір. Договірні зобов'язання. Купівля-продаж. Перевезення. Транспортне експедирування. Зберігання. Страхування. Відшкодування шкоди.

Тема 3. Господарське право України.

Основні засади господарської діяльності. Господарська комерційна діяльність. Суб'єкти господарювання, підприємство. Господарські товариства. Майнова основа господарювання. Господарські зобов'язання. Особливості правового регулювання в окремих галузях господарювання. Правове регулювання перевезення вантажів.

Тема 4. Митний кодекс України.

Основи митної справи. Країна походження товару та критерії достатньої переробки товару. Документи про походження товару. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності. Митні режими. Загальні положення щодо умов та порядку переміщення і пропуску товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України. Переміщення товарів через митний кордон України. Тимчасове зберігання. Митні формальності на морському і річковому транспорті. Митні формальності на авіатранспорті. Митні формальності на залізничному транспорті. Митні формальності на автомобільному транспорті. Зберігання товарів, транспортних засобів комерційного призначення на складах митних органів та розпорядження ними.

Тема 5. Кодекс законів про працю України.

Основні трудові права працівників. Трудовий договір. Робочий час. Час відпочинку. Нормування праці. Оплата праці. Трудова дисципліна. Праця жінок. Праця молоді. Пільги для працівників, які поєднують роботу з навчанням. Трудовий колектив.

Тема 6. Право соціального забезпечення.

ЗУ «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні». Громадські об'єднання осіб з інвалідністю. Працевлаштування, освіта і професійна підготовка осіб з інвалідністю. Створення умов для безперешкодного доступу осіб з інвалідністю до соціальної інфраструктури. Матеріальне, соціально-побутове і медичне

забезпечення осіб з інвалідністю.

ЗУ «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей». Права військовослужбовців. Право військовослужбовців на оскарження неправомірних рішень та дій, отримання правової допомоги.

ЗУ «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування». Управління в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та від нещасного випадку. Права, обов'язки та відповідальність роботодавця як страхувальника і застрахованих осіб. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності. Контроль та нагляд у сфері соціального страхування.

Тема 7. Юридична відповідальність у галузі транспорту.

Загальні положення про юридичну відповідальність за порушення транспортних правил. Поняття і види юридичної відповідальності в галузі транспорту. Транспортні правопорушення. Актово-претензійна діяльність на транспорті.

Модуль 2. ГАЛУЗЕВЕ ЗАКОНОДАВСТВО НА ТРАНСПОРТІ

Тема 8. ЗУ «Про транспорт». ЗУ «Про природні монополії».

Загальні положення. Основи господарської діяльності підприємств транспорту. Майно підприємств транспорту. Обов'язки та права підприємств транспорту. Безпека на транспорті. Транспортна система України.

Загальні положення про природні монополії. Державне регулювання природних монополій. Обов'язки суб'єктів природних монополій. Відповідальність суб'єктів природних монополій, їх посадових осіб та органів, які регулюють їх діяльність.

Тема 9. ЗУ «Про транспортно-експедиторську діяльність». ЗУ «Про функціонування єдиної транспортної системи України в особливий період».

Загальні положення про транспортно-експедиторську діяльність. Державне регулювання транспортно-експедиторської діяльності. Види транспортно-експедиторських послуг. Договір транспортного експедирування та його виконання. Права і обов'язки експедитора і клієнта.

Загальні положення роботи єдиної транспортної системи України в особливий період. Підготовка єдиної транспортної системи України до функціонування в особливий період. Управління єдиною транспортною системою України в особливий період.

Тема 10. ЗУ «Про транзит вантажів», ЗУ «Про перевезення небезпечних вантажів».

Загальні положення про транзит вантажів. Документація транзиту вантажів. Транзитні послуги (роботи).

Загальні положення про перевезення небезпечних вантажів. Права та обов'язки суб'єктів перевезення небезпечних вантажів. Державне управління та державне

регулювання безпеки у сфері перевезення небезпечних вантажів. Перевезення небезпечних вантажів.

Тема 11. ЗУ «Про залізничний транспорт», Статут залізниць України.

Загальні положення про залізничний транспорт. Управління залізничним транспортом. Майно залізничного транспорту. Основні економічні та фінансові засади діяльності залізничного транспорту. Проект закону «Про залізничний транспорт України».

Вантажне господарство. Пристрої для обслуговування пасажирів. Планування та організація перевезення вантажів. Залізничні під'їзні колії. Перевезення пасажирів, багажу, вантажобагажу і пошти. Відповідальність залізниці, вантажовідправників, вантажоодержувачів і пасажирів. Акти, претензії, позови.

Тема 12. ЗУ «Про міський електричний транспорт», ЗУ «Про внутрішній водний транспорт».

Перевезення міським електричним транспортом. Державне регулювання діяльності у сфері міського електричного транспорту. Відносини місцевих органів виконавчої влади та інших замовників з перевізниками щодо організації надання транспортних послуг. Забезпечення діяльності перевізників.

Державне регулювання у сфері внутрішнього водного транспорту. Загальні засади функціонування та розвитку внутрішнього водного транспорту. Інфраструктура внутрішнього водного транспорту. Судно. Малі, спортивні судна та водні мотоцикли. Засоби для розваг на воді. Судноплавство. Перевезення пасажирів і вантажів. Безпека судноплавства на внутрішніх водних шляхах. Державний нагляд і контроль. Майно, що затонуло на внутрішніх водних шляхах. Відповідальність судовласників за порушення законодавства про внутрішній водний транспорт та вирішення спорів.

Тема 13. ЗУ «Про дорожній рух», «Про автомобільний транспорт».

Загальні положення про дорожній рух. Права та обов'язки учасників дорожнього руху. Основні права та обов'язки водія транспортного засобу. Автомобільні дороги, вулиці. Транспортні засоби. Медичне забезпечення безпеки дорожнього руху. Відповідальність за порушення законодавства про дорожній рух.

Загальні положення організації та діяльності автомобільного транспорту. Державне регулювання та контроль діяльності автомобільного транспорту. Розвиток автомобільного транспорту. Персонал автомобільного транспорту. Транспортні засоби. Автомобільний перевізник. Автомобільний перевізник. Внутрішні перевезення пасажирів. Внутрішні перевезення вантажів. Міжнародні перевезення пасажирів і вантажів. відповідальність Перевізників за порушення законодавства про автомобільний транспорт.

Тема 14. Повітряний кодекс

Загальні положення про повітряний транспорт. Система державного регулювання в галузі авіації. Використання повітряного простору України. Повітряні судна та льотна придатність. Авіаційний персонал та екіпаж повітряного судна. Аеродроми і аеропорти. Захист цивільної авіації від актів незаконного втручання. Повітряні перевезення. Права пасажирів. Пошук і рятування.

Тема 15. Кодекс торгівельного мореплавства, ЗУ «Про морські порти України».
 Загальні положення. Судно. Екіпаж судна. Морський порт. Морські перевезення.
 Надзвичайні морські події.
 Загальні засади функціонування морських портів. державне регулювання діяльності,
 Управління в морському порту. Господарська діяльність у морському порту. Земельні
 та майнові відносини у морському порту.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання	<p>ПРН-01. Брати відповідальність на себе, проявляти громадянську свідомість, соціальну активність та участь у житті громадянського суспільства, аналітично мислити, критично розуміти світ.</p> <p>ПРН-08. Розробляти, проектувати, управляти проектами у сфері транспортних систем та технологій.</p> <p>ПРН-13. Організовувати та управляти перевезенням вантажів в різних сполученнях. Вибирати вид, марку, тип транспортних засобів (суден) та маршрутів руху. Контролювати хід виконання перевезення.</p> <p>ПРН-19. Пояснювати експлуатаційну, техніко-економічну, технологічну, правову, соціальну та екологічну ефективність організації перевезень.</p> <p>ПРН-22. Організовувати міжнародні перевезення. Застосовувати методи оформлення митної документації. Використання методів митного контролю.</p>
-------------------------------	--

ОЦІНЮВАННЯ

Форми поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль - 40 балів Проміжний контроль - 40 балів Підсумковий контроль - (<u>залік</u>) - 20 балів
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамен, залік).	
Підсумкові бали за навчальної дисципліни контролем	= Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем) + Кількість балів за підсумковим контролем

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з

	(«зараховано»)		освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
80-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома - трьома незначними помилками.
75-79		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією - двома значними помилками.
65-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками.
60-64		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки.
21-59	Незадовільно	FX	«Умовно незадовільно» теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній

	(«не зараховано»)		роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки
1-20		F	«Безумовно незадовільно» теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові акти

1. Цивільний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2003, №№ 40-44, ст.356. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
2. Господарський кодекс України. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2003, № 18, № 19-20, № 21-22, ст.144). Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
3. Митний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2012, № 44-45, № 46-47, № 48, ст.552 Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>.
4. Кодекс законів про працю України. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 1971, додаток до № 50, ст. 375. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>.
5. Повітряний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 25. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3393-17#Text>
6. Кодекс торговельного мореплавства України. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 1995, №№ 47, 48, 49, 50, 51, 52, ст.349. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/176/95-%D0%B2%D1%80#Text>
7. ЗУ «Про транспорт». Закон України від 10 листопада 1994 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 51. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/232/94-%D0%B2%D1%80#Text>
8. ЗУ «Про природні монополії». *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2000, № 30, ст.238. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1682-14#Text>
9. ЗУ «Про транспортно-експедиторську діяльність». *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2004, № 52, ст.562. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1955-15#Text>
10. Про функціонування єдиної транспортної системи України в особливий період. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 1998, № 52, ст.318. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/194-14#Text>
11. ЗУ «Про транзит вантажів». *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1172-14#Text>

12. ЗУ «Про перевезення небезпечних вантажів». *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, № 28, ст. 222. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1644-14#Text>
13. ЗУ «Про залізничний транспорт». *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 40. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/273/96-%D0%B2%D1%80#Text>
14. Статут залізниць України. *Офіційний вісник України*. 1998. № 14. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/457-98-%D0%BF#Text>
15. ЗУ «Про міський електричний транспорт». *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2004, № 51, ст.548. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1914-15#Text>
16. ЗУ «Про внутрішній водний транспорт». *Офіційний вісник України*. 15.01.2021. № 4, стор. 11, стаття 201. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1054-20#Text>
17. ЗУ «Про дорожній рух». *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 31. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3353-12#Text>
18. ЗУ «Про автомобільний транспорт». *Офіційний вісник України*. 2001. № 17. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2344-14#Text>
19. ЗУ «Про міські порти України». *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2013, № 7, ст.65. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4709-17#Text>.
20. ЗУ «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні». *Відомості Верховної Ради УРСР (ВВР)*. 1991, № 21, ст.252. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/875-12#Text>
21. ЗУ «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування». *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 1999, № 46-47, ст.403. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14#Text>
22. ЗУ «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей». *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 1992, № 15, ст.190. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2011-12#Text>

Базова

1. Pylypchuk O. (2019). Legislative activities of the Kyiv Law society in the field of railway transport. *History of science and technology*. 9(2(15)), С. 225-232 (Web of Science) (Scopus).
2. Strelko O., Pylypchuk O. (2021). Characteristics of unpaved roads in the late 18th century – early 19th century, and the design of the first wooden trackway as a forerunner to the Bukovyna railways. *History of science and technology*. 11(2), С. 437-452 (Scopus).
3. Strelko O., Pylypchuk O. (2022). Study of development of regional railway system in Bukovyna. *History of science and technology*. 12(1). С. 135-149 (Web of Science) (Scopus).
4. Гаєвець М.В. та ін. *Транспортне право: навчальний посібник*. К., 2015.
5. Татарчук І.В. *Транспортне право України*. К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2020, 304 с.
6. Корнеєв Ю. *Транспортне право України. Навчальний посібник*. К.: Центр навчальної літератури, 2020. 168 с.

7. Волік В.В. Правове регулювання транспортної діяльності в Україні: навч.- метод. посібник. Маріуполь: МДУ, 2020. 195 с.
8. Булгакова І.В., Клепкова О.В. Транспортне право України: Академічний курс. К.: Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре». 2015.

Допоміжна

1. Клепкова О.В. Правова організація транспортної системи України. К.: Ліра-К, 2019. 444 с.
2. Фердман Г. П. Попередження та запобігання тероризму на залізничному транспорті як забезпечення національної безпеки України. К. Фенікс, 2016. 230 с.
3. Лукасевич-Крутник І.С. Транспортний договір у доктрині цивільного права. Науковий вісник публічного та приватного права. 2017. Випуск 6. Т.1. С. 105-110.
4. Бабін Б.В. Міжнародне транспортне право підручник. Одеса : Фенікс, 2015. 197 с.
5. Морське право та менеджмент: еволюція та сучасні виклики: матеріали І міжнар. студент. наук.-практ. конф. / Нац. ун-т "Одес. мор. акад." Одеса : НУ "ОМА", 2016. 258 с.

Інтернет-ресурси

1. <http://rada.gov.ua/> – Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
2. <http://www.nau.ua> – Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».
3. <https://www.uz.gov.ua/> – Офіційний веб-сайт Укрзалізниці